

Vjerovanje u Božije poslanike

[Bosanski – Bosnian – بوسنی]

Muhammed b. Ibrahim et-Tuvejdžiri

Prijevod:

Senad Muhić

Revizija:
Ersan Grahovac

2014 - 1435

IslamHouse.com

﴿الإيمان بالرسل﴾

«باللغة البوسنية»

محمد بن إبراهيم التويجري

ترجمة:

سناد موهيتش

مراجعة:

أرسان غراهوفاتس

2014 - 1435

IslamHouse.com

Vjerovanje u poslanike

Iman u poslanike je čvrsto vjerovanje, bez imalo sumnje, da je Allah Uzvišeni slao svakoj zajednici poslanike koji su pozivali u pokornost samo jednom Allahu, te negiranje svega onoga što se mimo Njega obožava. Svi poslanici su bili iskreni, govorili su istinu i dostavili su sve ono čime ih je Allah zadužio. Ima onih o kojima nas je Allah obavijestio, a ima i onih o kojima je znanje Allah zadržao za Sebe.

Propis vjerovanja u poslanike i vjerovjesnike

Stroga je obaveza vjerovati u sve njih, bez izuzetka. Onaj ko porekne samo jednog od njih ima status onoga koji ih sve poriče. Obaveza je vjerovati u ono što nam je ispravnim putem preneseno od njih, kao i postupanje po onome što su oni radili poput: iskrenog vjerovanja, potpunog ispoljavanja vjere u Allaha, lijepog ponašanja, te rad po onome sa čime je poslanik poslat od Allaha, a nama je Allah poslao najboljeg od svih poslanika i on je pečat svih njih, čija poruka vrijedi za sve ljude, bez izuzetka.

Uzvišeni veli: *Poslanik vjeruje u ono što mu se objavljuje od Gospodara njegova, i vjernici – svaki*

vjeruje u Allaha, i meleke Njegove, i knjige Njegove, i poslanike Njegove: „Mi ne izdvajamo nijednog od poslanika Njegovih.“ I oni govore: „Čujemo i pokoravamo se; oprosti nam, Gospodaru naš; tebi ćemo se vratiti.“ (El-Bekare, 285.)

I veli: *O vjernici, vjerujte u Allaha, i Poslanika Njegova, i u Knjigu koju On Svome Poslaniku objavljuje, i u Knjigu koju je objavio prije. A onaj ko ne bude vjerovao u Allaha, i u meleke Njegove, i u knjige Njegove, i u poslanike Njegove, i u onaj svijet – daleko je zalutao.* (En-Nisa, 136.)

I veli: *Recite: Mi vjerujemo u Allaha i u ono što se objavljuje nama, i u ono što je objavljeno Ibrahimu, i Ismailu, i Ishaku, i Jakubu, i unucima, i u ono što je dato Musau i Isau, i u ono što je dato vjerovjesnicima od Gospodara njihova; mi ne pravimo nikakve razlike među njima, i mi se samo Njemu pokoravamo.* (El-Bekare, 136.)

Odgajanje vjerovjesnika i njihovih sljedbenika

Allah Uzvišeni odgaja vjerovjesnike i njihove sljedbenike da se trude da postignu potpuno vjerovanje, čineći ibadet, čisteći svoju dušu i razmišljajući. Pri tome, oni trebaju biti strpljivi i žrtvovati se na putu vjere, kako

bi postigli da Allahova riječ bude gornja. Sve to trebaju činiti kako bi upotpunili vjerovanje u svojim životima i u svoja srce ubrizgali uvjerenje da je Allah sve stvorio i da je u Njegovim rukama vlast, te da samo On zaslužuje svaku vrstu ibadeta.

Oni se trude da izvrše obaveze koje im vjera nalaže, pa time dobivaju Allahovu pomoć, što se desilo i prilikom bitke na Bedru, oslobođenja Mekke, na Hunejnu i mnogim drugim mjestima.

Oni se uzdaju samo u Allaha i u nikog više i trude se da rašire svoje vjerovanje među narodom kako bi obožavali samo jednog Boga koji nema sudruga, te ulažu trud podučavajući ih propisima vjere, učeći im Allahove ajete, kako bi krenuli pravim putem i bili sretni i na ovome, a i na onome svijetu.

Uzvišeni veli: *On je neukima poslao Poslanika, jednog između njih, da im ajete Njegove kazuje i da ih očisti i da ih Knjizi i mudrosti nauči, jer su prije bili u očitoj zabludi, i drugima koji im se još nisu priključili – On je Silni i Mudri. To je Allahova milost koju On daje onome kome hoće – a u Allaha je milost velika.* (El-Džumu'a, 2-4.)

Resul je osoba kojoj je Allah objavio neki vjerozakon i koju je zadužio da taj vjerozakon dostavi

onima koji ga ne poznaju ili ga pak znaju, ali mu se suprostavljaju.

Nebijj je osoba kojoj je Allah dostavio već prije objavljeni vjerozakon, kako bi ga prenio onima koji su oko njega i kako bi ga obnovio. Svaki resul je ujedno i nebijj, dok svaki nebijj nije i resul.

Ukoliko se spomenu i resul i nebijj, onda svaki od njih ima već spomenuto posebno značenje, ali ukoliko se samo spomene riječ resul ili samo riječ nebijj, onda svako od spomenutih obuhvata i značenja drugog.

Slanje vjerovjesnika i poslanika

Nijedno vrijeme nije bilo, a da u njemu nije bio poslan neki od poslanika, sa zasebnim vjerozakonom kojeg je trebalo dostaviti određenom narodu ili neko od vjerovjesnika kojem je objavljen prijašnji vjerozakon.

Allah Uzvišeni veli: *Mi smo svakom narodu poslanika poslali: „Allahu se klanjajte, a kumira se klonite!“ I bilo je među njima onih kojima je Allah na Pravi put ukazao, a i onih koji su zaslužili da ostanu u zabludi; zato putujte po svijetu da vidite kako su završili oni koji su poslanike u laž utjerivali.* (En-Nahl, 36.)

I veli: *Mi smo objavili Tevrat, u kome je uputstvo i svjetlo. Po njemu su jevrejima sudili vjerovjesnici, koji*

su bili Allahu poslušni i čestiti ljudi, i učeni, od kojih je traženo da čuvaju Allahovu knjigu, i oni su nad njom bdjeli. (El-Maide, 44.)

Broj vjerovjesnika i poslanika

Njihov broj je ogroman. Ima onih čija nam je imena i kazivanja o njima, Allah spomenuo u Kur'anu. Takvih je dvadeset i pet.

Prvih od njih je **Adem**, o kojem Uzvišeni veli: *A Ademu smo odmah u početku naredili; ali on je zaboravio, i nije odlučan bio.* (Taha, 115.)

Zatim Allah spominje nekoliko vjerovjesnika i poslanika, rekavši: *To su dokazi naši koje dадосмо Ibrahimu za narod njegov. Mi više stepene dajemo onima kojima Mi hoćemo. Gospodar tvoj je, uistinu, Mudri i Sveznajući. I Mi mu poklonismo i Ishaka i Jakuba; i svakog uputismo - a Nuha smo još prije uputili - i od potomaka njegovih Davuda, i Sulejmana, i Ejjuba, i Jusufa, i Musaa, i Haruna – eto, tako Mi nagradujemo one koji dobra djela čine – i Zekerijja, i Jahjaa, i Isaa, i Iljasa - svi su oni bili dobri – i Ismaila i El-Jese'a i Junusa i Luta – i svima smo prednost nad svijetom ostalim dali - i neke pretke njihove i potomke njihove i braću njihovu – njih smo odabrali i na Pravi*

put im ukazali. To je Allahovo uputstvo na koje On ukazuje onima kojima hoće od robova Svojih. A da su oni druge Njemu ravnim smatrali, sigurno bi im propalo ono što su činili. To su oni kojima smo Mi knjige i mudrost i vjerovjesništvo dali. (El-En'am, 83-89.)

Idris, o kojem Uzvišeni kaže: *I spomeni u Knjizi Idrisa! On je bio istinoljubiv i vjerovjesnik.* (Merjem, 56.)

Hud:

I Ad je smatrao lažnim poslanike. Kad im brat njihov Hud reče: Kako to da se Allaha ne bojite? Ja sam vam, sigurno, poslanik pouzdani. (Eš-Šu'ara, 123-125.)

Salih:

I Semud je smatrao lažnim poslanike. Kad im brat njihov Salih reče: Kako to da se Allaha ne bojite. Ja sam vam, sigurno, poslanik pouzdani. (Eš-Šu'ara, 141-143.)

Šu'ajb:

I stanovnici Ejke su u laž ugonili poslanike. Kad im Šu'ajb reče: Kako to da se Allaha ne bojite. Ja sam vam, sigurno, poslanik pouzdani. (Eš-Šuara, 176-178.)

Zu-l-Kifl:

I sjeti se Ismaila i Eljese 'a i Zu-l-Kifl, svi su oni bili dobri. (Sad, 48.)

Muhammed:

Muhammed nije roditelj nijednom od vaših ljudi, nego je Allahov poslanik i posljednji vjerovjesnik. (El-Ahzab, 40.)

Ima poslanika i vjerovjesnika čija imena ne znamo i čija nam kazivanja nisu ispričana. U takve vjerujemo općenito.

Uzvišeni veli: *I prije tebe smo poslanike slali, o nekim od njih smo ti kazivali, a o nekima ti nismo kazivali. I nijedan poslanik nije mogao da učini nikakvo čudo bez Allahove volje.* (El-Mu'min, 78.)

Od Ebu Umame se prenosi da je Ebu Zerr upitao Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, o broju vjerovjesnika. Poslanik mu je odgovorio: „Bilo ih je stotinu i dvadeset četiri hiljade, a od toga je bilo tri stotine i petnaest poslanika.“¹

Najodabraniji među poslanicima (Ulu-l-'azm):

¹ Hadis je ispravan, a bilježe ga imam Ahmed, br. 22644., i Taberani u El-Kebiru, 8/217.

Njih je petorica, a oni su: Nuh, Ibrahim, Musa, Isa i Muhammed. Njih Allah spominje u ajetu: *On vam propisuje u vjeri isto ono što je propisano Nuhu i ono što objavljujemo tebi, i ono što smo naredili Ibrahimu i Musau i Isau: Pravu vjeru ispovijedajte i u tome se ne podvajajte.* (Eš-Šura, 13.)

Prvi poslanik

Svi vjerovjesnici i poslanici su ispovijedali istu vjeru Islam, ali njihovi vjerozakoni su bili različiti. Prethodni poslanici su donosili radosne vijesti da će se pojaviti poslanici iza njih i vjerovali su to, dok je svaki sljedeći potvrđivao ono sa čim je došao njegov prethodnik i povjerovao je u njega.

Nuh je prvi poslanik koji je poslan ljudima na Zemlji i to se desilo nakon pojave širka, deset stoljeća nakon Adema, alejhisselam.

Njega je Allah poslao nevjerničkom narodu, kako bi ih pozivao u Njegovu vjeru, i u činjenje ibadeta samo Njemu, ne pripisujući mu pri tome druga.

Uzvišeni veli: *Allah je od svakog vjerovjesnika kome je Knjigu objavio i znanje dao – obaveznu uzeo: „Kad vam, poslije, dođe poslanik koji će potvrditi da je*

istina ono što imate, hoćete li mu sigurno povjerovati i sigurno ga pomagati? Da li pristajete i prihvivate da se na to Meni obavežete?“ – Oni su odgovarali: „Pristajemo!“ – „Budite, onda, svjedoci.“ – rekao bi On – „a i Ja će s vama svjedočiti.“ (Alu Imran, 81.)

I veli: *Mi objavljujemo tebi kao što smo objavljuvali Nuhu i vjerovjesnicima poslije njega.* (En-Nisa, 163.)

U merfu' predaji o šefatu koju prenosi Ebu Hurejre, navodi se da Adem veli: „**Idite Nuhu!**“ Otići će **Nuhu i kazati: ‘O Nuhu, ti si prvi poslanik ljudima na Zemlji.’“²**

Posljednji poslanik

Posljedni poslanik je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, i nakon njega nema više poslanika. Uzvišeni veli: *Muhammed nije roditelj nijednom od vaših ljudi, nego je Allahov poslanik i posljednji vjerovjesnik.* (El-Ahzab, 40.)

² Bilježe Buharija, br. 3340., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 194.

Kome je Allah slao poslanike i vjerovjesnike?

Allah Uzvišeni je poslanike i vjerovjesnike, prije Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, slao samo njihovim narodima. Uzvišeni veli: *...a svaki narod je imao onoga ko ga je na Pravi put upućivao.* (Er-R'ad, 7.)

Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, je Uzvišeni Allah poslao svim ljudima, bez izuzetka i on je posljedni i najbolji poslanik i čovjek. On će na Sudnjem danu nositi zastavu zahvalnosti i Njega je Allah poslao kao milost svjetovima.

Uzvišeni veli: *Mi smo te poslali svima ljudima da radosne vijesti donosiš i da opominješ, ali većina ljudi ne zna.* (Saba, 28.)

I veli: *A tebe smo samo kao milost svjetovima poslali.* (El-Enbija, 107.)

Mudrost slanja poslanika i vjerovjesnika

1. Pozivanje ljudi ka obožavanju samo Allaha i zabrana obožavanja bilo koga osim Njega.

Uzvišeni veli: *Mi smo svakom narodu poslanika poslali: Allahu se klanjajte, a kumira se klonite.* (En-Nahl, 36.)

2. Pojašnjavanje puteva koji vode ka Allahu.

Kaže Uzvišeni: *On je neukima poslao Poslanika, jednog između njih, da im ajete Njegove kazuje i da ih očisti i da ih Knjizi i mudrosti nauči, jer su prije bili u očitoj zabludi.* (El-Džumu'a, 2.)

3. Pojašnjavanje stanja ljudi nakon što dođu pred Allaha.

Allah kaže: *Reci: 'O ljudi, ja sam tu da vas javno opomenem: one koji budu vjerovali i dobra djela činili čeka oproštaj i opskrba plemenita; a oni koji se budu trudili da dokaze naše poreknu, uvjereni da će Nam umaći, biće stanovnici u Džehennemu.* (El-Hadždž, 49-51.)

4. Uspostava dokaza među ljudima.

O tome Uzvišeni kaže: *...o poslanicima koji su radosne vijesti i opomene donosili, da ljudi poslige poslanika ne bi nikakva opravdanja pred Allahom imali.* (En-Nisa, 165.)

5. Milost stvorenjima.

Uzvišeni veli: *A tebe smo samo kao milost svjetovima poslali.* (El-Enbija, 107.)

Osobine vjerovjesnika i poslanika

1. Svi oni su bili muškarci ljudskog roda. Njih je Allah pored svih robova izabrao, poslanstvom ih počastio, znamenjima ih učvrstio i poslanicu im dodjelio i njome ih zadužio. Naredio im je da poslanicu dostave ljudima, kako bi obožavali samo jednog Allaha i kako bi napustili obožavanje nekoga drugog mimo Njega, te kako bi ih obveselili džennetom ukoliko prihvate ono u šta ih pozivaju.

Uzvišeni veli: *Mi smo i prije tebe samo ljude kao poslanike slali i objavljavali im – pitajte sljedbenike Knjige ako ne znate.* (En-Nahl, 43.)

I veli: *Allah je odabrao Adema, i Nuha, i Ibrahimovu porodicu, i Imranovu porodicu nad ostalim svijetom.* (Alu Imran, 33.)

I veli: *Mi smo svakom narodu poslanika poslali: "Allahu se klanjajte, a kumira se klonite!"* (En-Nahl, 36.)

2. Svim poslanicima je Allah naredio da ljude pozivaju u obožavanje samo Allaha, koji nema sudruga i svakoj zajednici je propisao zakon koji im je odgovarao. Uzvišeni veli: *Svima vama smo zakon i pravac propisali. A da je Allah htio, On bi vas sljedbenicima jedne vjere učinio, ali, On hoće da vas iskuša u onome što vam propisuje, zato se natječite ko će više dobra učiniti;*

Allahu će te se svi vratiti, pa će vas On o onome u čemu ste se razilazili obavijestiti. (El-Maide, 48.)

3. Nakon što je Allah odabrao poslanike, počastio ih je obožavanjem samo Njega i oni su opisani kao robovi Njegovi, a to je najveći stepen. O tome Kur'an, navodeći primjer poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, veli: *Neka je uzvišen Onaj koji robu Svome objavljuje Kur'an da bi svjetovima bio opomena.* (El-Furkan, 1.)

A o Isau, sinu Merjeminom veli: *On je bio samo rob koga smo Mi poslanstvom nagradili i primjerom za pouku sinovima Israilovim učinili.* (Ez-Zuhraf, 59.)

4. Svi vjerovjesnici i poslanici su ljudi, stvorenja. Konzumirali su i hranu i piće, bili su izloženi zaboravu i snu. Razboljevali su se i umirali su. Oni su imali osobine kao i drugi ljudi, nisu posjedovali božanstva svojstva, niti su ikome bez Allahove volje mogli korist pribaviti ili mu nauditi. Allahove riznice i znanje iz nevidljivog svijeta oni nisu posjedovali, osim ukoliko bi im Allah nešto od toga otkrio. Allah ih je slao stvorenjima kako bi bili opominjači i donosili im radosne vijesti.

Poslaniku Muhammedu, Uzvišeni veli: *Reci: Ja ne mogu ni samome sebi neku korist pribaviti, ni od sebe kakvu štetu otkloniti; biva onako kako Allah hoće. A da znam pronicati u tajne, stekao bih mnoga dobra, a*

zlo bi bilo daleko od mene; ja samo donosim opomene i radosne vijesti ljudima koji vjeruju. (El-E'araf, 188.)

Posebnosti poslanika i vjerovjesnika

Oni su imali najčistija srca, bili su najrazumniji i najvećeg stepena inteligencije, najiskreniji u vjerovanju, najljepšeg ponašanja, najpotpunije vjere, najrevnosiiji u izvršavanju ibadeta, i najpoptunijeg i najljepšeg izgleda.

Allah Uzvišeni ih je odlikovao određenim svojstvima koje drugi ljudi ne posjeduju:

Prvo: Odabrani su da budu poslanici i da im dolazi Objava.

Uzvišeni veli: *Allah odabire poslanike među melekima i ljudima.* (El-Hadždž, 75.)

Također veli: *Reci: Ja sam čovjek kao i vi, meni se objavljuje da je vaš Bog - jedan Bog.* (El-Kehf, 110.)

Drugo: Oni su bezgrješni kada je u pitanju dostavljanje Objave ljudima. Ukoliko bi i pogriješili, Allah bi im ukazao na grešku, koju bi oni ispravili.

Allah o tome kaže: *Tako Mi zvijezde kad zalazi, vaš drug nije s Pravoga puta skrenuo i nije zalutao! On ne govori po hiru svome - to je samo Objava koja mu se obznanjuje, uči ga Jedan ogromne snage.* (En-Nedžm, 1-5.)

Treće: Njihov se imetak ne nasljeđuje nakon njihove smrti.

Aiša prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Nas niko ne nasljeđuje, a ono što ostavimo je sadaka.**“³

Četvrto: Njihove oči spavaju, ali srca ne spavaju.

U kazivanju o noćnom putovanju Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, Enes veli: „**Poslanikove oči su spavale, ali srce nije, a tako je bilo i sa ostalim poslanicima.**“⁴

Peto: U času smrti njima je dato da biraju između ovog i onog svijeta.

Aiša prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Nijedan se poslanik ne razboli, a da mu ne bude ponuđeno da bira između ovoga i onoga svijeta.**“⁵

Šesto: Oni se ukopaju na mjestu gdje su umrli.

Ebu Bekr prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Svaki vjerovjesnik je ukopan tamo gdje je umro.**“⁶

³ Bilježe Buharija, br. 6830., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 1757.

⁴ Bilježi Buhari, br. 3570.

⁵ Bilježe Buharija, br. 4586., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2444.

⁶ Hadis je ispravan, a bilježi ga imam Ahmed, br. 27.

Sedmo: Oni su živi (berzehskim životom) u svojim kaburovima i klanjaju.

Enes prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**U noći kada sam uzdignut na nebesa prošao sam pored Musaa, a on je obavljao namaz u svome kaburu.**“⁷

Također, Enes prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Vjerovjesnici su živi i u svojim kaburovima klanjaju.**“⁸

Osmo: Njihove se žene ne udavaju nakon njihove smrti.

Uzvišeni kaže: *Vama nije dopušteno da Allahova Poslanika uznenirujete niti da se ženama njegovim poslije smrti njegove ikada oženite.* (El-Ahzab, 53.)

Vrednovanje vjerovjesnika i poslanika

Vjerovjesnici su isti kada je u pitanju njihovo vjerovjesništvo, ali se razlikuju po pitanju posebnosti koje su imali i po znamenjima kojima ih je Allah opskrbljavao. Zato i postoje među njima poslanici, vjerovjesnici, odabranih pet poslanika, oni koje je Allah uzeo za

⁷ Bilježi Muslim, br. 2375.

⁸ Hadis je dobar, a bilježi ga Ebu J'ala, br. 3425. Pogledaj: *Es-silsiletu-s-sahiha*, br. 621.

prijatelje, oni sa kojima je On razgovarao, a neke je na visoke stepene uzdigao. U svemu tome, među njima je najbolji Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem.

U nastavku navodimo nekoliko ajeta i hadisa vezanih za ovu temu:

Neke od tih poslanika odlikovali smo više nego druge. S nekim od njih je Allah govorio, a neke je za više stepeni izdigao. A Isau, sinu Merjeminu, jasne smo dokaze dali i Džibrilom ga podržali. (El-Bekare, 253.)

Gospodar tvoj dobro zna one na nebesima i one na Zemlji; Mi smo jedne vjerovjesnike nad drugima odlikovali, a Davudu smo Zebur dali. (El-Isra, 55.)

A Ibrahima je Allah uzeo za prijatelja. (En-Nisa, 125.)

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Odlikan sam u odnosu na ostale poslanika sa šest stvari: darovana mi je sposobnost sažetog i mudrog izražavanja (dževami'ul-kelim), potpomognut sam strahom (kojeg neprijatelji osjećaju), dopušten mi je ratni plijen, cijela zemlja mi je učinjena mjestom za obavljanje namaza i čistom, poslat sam cijelom čovječanstvu i sa mnom su okončani poslanici.**“⁹

⁹ Bilježi Muslim, br. 523.

Ebu Se'id prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Svi ljudi će pomrijeti tog dana, a ja ću biti prvi koji će ustati, a Musa će tada već stajati pod Aršom, ne znam da li je uopće umro s ostalima.**“¹⁰

Plodovi vjerovanja u vjerovjesnike i poslanike

1. Spoznaja Allahove milosti i brige za robeve kroz slanje poslanika koji će ukazivati na ispravni put koji se ogleda u robovanju samo Njemu. Oni su ih podučavali kako da čine ibadet Allahu, te šta ih čeka od nagrada i kazni.

2. Iz vjerovanja u vjerovjesnike proizilazi zahvaljivanje Allahu na blagodatima kojima nas je obasuo slanjem svojih poslanika.

3. Vjerovanjem u poslanike se iskazuje ljubav prema njima i poštivanje bez pretjerivanja u tome, jer su oni Allahovi poslanici koji su Njemu robovali i poslanice ljudima dostavljali i oni predstavljaju milost stvorenjima.

4. Iz vjerovanja u njih proizilazi praktikovanje onoga što su nam prenijeli, poput: tevhida, vjerovanja da samo Allah zaslužuje ibadet, iskrenosti prilikom toga,

¹⁰ Bilježe Buharija, br. 2412., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2374.

lijepog ponašanja, i stalne zahvalnosti i pokornosti samo Njemu.